

Warszawa, 14.12.2022 r.

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ

z dnia 14.12.2022 roku

**powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika**

wszczętym na wniosek dr Diany Aksamit

**zawierająca opinię w sprawie nadania dr Dianie Aksamit stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika**

Komisja Habilitacyjna powołana Uchwałą nr 374/2022 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 22 czerwca 2022 r. z późniejszymi zmianami nr 464/2022 z dnia 28 września 2022 r. do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, wszczętego na wniosek dr Diany Aksamit, działając na podstawie art. 221 ust. 10 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2022 r. poz. 574.) oraz § 28 ust 2-11 Zasad przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej przyjętego Uchwałą Nr 196 /2019 z dnia 16 października 2019 z późniejszymi zmianami, którego tekst jednolity, stanowi załącznik nr 1 do Uchwały nr 360/2022 Senatu APS z dnia 18 maja 2022 r. na posiedzeniu w dniu 14.12.2022r., obradowała w trybie hybrydowym w składzie:

- Przewodniczący komisji: prof. dr hab. Amadeusz Krause (Uniwersytet Gdański);
- Sekretarz komisji: dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej);
- Recenzent: dr hab. Beata Jachimczak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);
- Recenzent: dr hab. Ewa Domagała-Zyśk (Katolicki Uniwersytet Lubelski);
- Recenzent: dr hab. Remigiusz Kijak, prof. UW (Uniwersytet Warszawski);
- Recenzent: dr hab. Danuta Kopeć (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu);
- Członek komisji: dr hab. Agnieszka Olechowska (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej);

stwierdza co następuje:

§ 1

Po zapoznaniu się z recenzjami osiągnięć naukowych i dokumentacją postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, Komisja Habilitacyjna stwierdza, że dr Diana Aksamit posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej pedagogika, a zatytułowane: „*Oblicza ojcostwa. Studium narracji ojców dorosłych osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*” oraz wykazuje istotną aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni.

§ 2

Biorąc pod uwagę osiągnięcia Habilitantki, przedstawione przez recenzentów opinie, przebieg kolokwium, a także przeprowadzoną dyskusję, Komisja wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania doktor Dianie Aksamit stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie naukowej pedagogika.

§ 3

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik zawierający jej uzasadnienie.

§ 4

Komisja przekazuje niniejszą Uchwałę Senatowi Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, składając ją na ręce dr hab. Barbary Marcinkowskiej, prof. APS, Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – jako Przewodniczącej Senatu.

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

Prof. dr hab. Amadeusz Krause

Sekretarz Komisji
Jolanta - Ulla

Załącznik nr 1
do Uchwały Komisji Habilitacyjnej
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika wszczętym na wniosek
dr Diany Aksamit
z dnia 14.12.2022 r.

zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania
Doktor Dianie Aksamit stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika

Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej w składzie niżej podanym odbyło się w dniu 14.12.2022 r. Skład Komisji:

1. Przewodniczący - prof. dr hab. Amadeusz Krause
2. Sekretarz komisji dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS
3. Recenzent dr hab. Beata Jachimczak, prof. UAM
4. Recenzent dr hab. Ewa Domagała-Zyśk, prof. KUL
5. Recenzent dr hab. Remigiusz Kijak, prof. UW
6. Recenzent dr hab. Danuta Kopeć, prof. UAM
7. Członek komisji dr hab. Agnieszka Olechowska, prof. APS

Komisja habilitacyjna zapoznała się z treścią recenzji i opinii, wskazujących mocne, jak i słabe strony dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego doktor Diany Aksamit. W opinii wszystkich członków Komisji dorobek ten spełnia wymogi wskazane w art. 219 ust. 1 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r. poz. 574.)

Ocenie poddano osiągnięcie naukowe – rozprawę zatytułowaną: „*Oblicza ojcostwa. Studium narracji ojców dorosłych osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*” (Warszawa 2021, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ss. 320) – wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe, jak również dorobek publikacyjny poza osiągnięciem naukowym obejmujący: jedną monografię autorską, 18 rozdziałów w monografiach naukowych (autorskich i współautorskich); 16 artykułów w czasopismach naukowych (autorskich i współautorskich) – są to publikacje w językach polskim, angielskim i rosyjskim.

UZASADNIENIE

Komisja habilitacyjna przekazuje Senatowi Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie niniejszą *Uchwałę* wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwraca się do Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z wnioskiem o nadanie **Doktor**

Dianie Aksamit stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Komisja w całości zauważyła oryginalność, precyzyjne ukierunkowanie naukowych poszukiwań doktor Diany Aksamit, jak też spełnienie przez nią wszystkich kryteriów związanych z postępowaniem habilitacyjnym. Członkowie Komisji Habilitacyjnej zauważają, że osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitantki zaprezentowane w dokumentacji złożonej 11.03.2022r. wraz z wnioskiem o wszczęcie procedur habilitacyjnych do Rady Doskonałości Naukowej, stanowią znaczny wkład w rozwój pedagogiki jako dyscypliny naukowej. Wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego został pozytywnie zaopiniowany przez czterech recenzentów, jak i pozostałych członków Komisji Habilitacyjnej.

Decyzja w sprawie pozytywnego zaopiniowania wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika dla **dr Diany Aksamit** została podjęta przez uczestników Komisji Habilitacyjnej na podstawie głosowania jawnego.

Wyniki głosowania były następujące:

ZA NADANIEM STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA HABILITOWANEGO (TAK)

- **głosów: 7** (prof. dr hab. Amadeusz Krause, dr hab. Beata Jachimczak, prof. UAM, dr hab. Ewa Domagała-Zyśk, prof. KUL, dr hab. Remigiusz Kijak, prof. UW, dr hab. Danuta Kopeć, prof. UAM, dr hab. Agnieszka Olechowska, prof. APS, dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS).

PRZECIWI NADANIU STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA HABILITOWANEGO (NIE) - głosów: 0;

WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ - głosów: 0

Jako główne osiągnięcia dr Diany Aksamit Komisja wskazała oryginalność i wagę podjętego tematu, przyjęte założenia metodologiczne i sposób realizacji, stworzenie dyptyku, odnoszącego się do kategorii macierzyństwa i ojcostwa oraz wyklarowanie inspiracji do dalszych eksploracji. Recenzenci wskazali uznali, że dorobek dr Diany Aksamit wypełnia lukę badawczą, która odnosi się do osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną. Habilitantka charakteryzuje się odwagą badawczą oraz konsekwencją w realizacji podjętego programu badawczego.

Mocną stroną Habilitantki są odbyte przez nią staże naukowe i współpraca międzynarodowa a także duża aktywność dydaktyczna, popularyzatorska i organizacyjna.

Wśród wskazywanych słabszych stron w dorobku Habilitantki wymienia się m.in. mankamenty głównego osiągnięcia naukowego, tj.: brak analiz współczesnych teorii dotyczących rodziny, niekonsekwencje terminologiczne, pominięcie wśród pozycji bibliograficznych znaczących publikacji na temat rodziny i ojcostwa, a także w obszarze metodologicznym pewien brak konsekwencji pomiędzy wybranym paradygmatem interpretatywnym a faktycznym sposobem analizy uzyskanych wyników i wnioskowania. Zdaniem Recenzentów Habilitantka większą uwagę powinna przywiązywać do opisu próby w swoich publikacjach oraz wykazywać się większą dbałością o to, by nie powtarzać opisanych już wyników w kolejnych opracowaniach naukowych.

Zdaniem recenzentów, dr Diana Aksamit dołącza do badaczy, którzy zajmują się tematyką rodzicielstwa oraz problematyką osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, który to obszar do tej pory był bardzo rzadko eksplorowany.

Komisja jako organ zbiorowy, szanując stanowisko każdego z jej Członków, poddała dyskusji zarówno mocne, jak i słabe strony zauważone w dokumentacji przedstawionej wraz z wnioskiem Habilitantki, związane także z różnymi perspektywami patrzenia i prowadzenia badań jej Członków, wyraziła ostatecznie pozytywną opinię.

Podstawę uzasadnienia pozytywnej opinii wnioskującej o nadanie doktor Dianie Aksamit stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika stanowi ocena Jej głównego osiągnięcia naukowego, dorobku naukowego, istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni i inne osiągnięcia przedstawione przez powołanych w skład Komisji Habilitacyjnej Recenzentów oraz w opiniach sformułowanych przez Członków Komisji, jak również biorąc pod uwagę wynik przeprowadzonego kolokwium habilitacyjnego i wnioski z dyskusji przeprowadzonej w trakcie posiedzenia Komisji.

Argumenty przemawiające za **pozytywną opinią Komisji habilitacyjnej, czyli za nadaniem Doktor Dianie Aksamit stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika** uzasadniają m.in.:

1/ **osiągnięcia naukowe**, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2a Ustawy „*Oblicza ojcostwa. Studium narracji ojców dorosłych osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*” (Warszawa 2021, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ss. 320) wskazane jako główne osiągnięcie naukowe dotyczące istotnej problematyki z zakresu pedagogiki specjalnej i posiadające charakter unikalny i nowatorski.

Wskazują na to zarówno Recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Zenon Gajdzica oraz dr hab. Danuta Wolska, prof. UP, jak i Recenzenci i Członkowie Komisji Habilitacyjnej w swoich recenzjach i w opiniach. Osiągnięcie zostało pozytywnie ocenione przez wszystkich recenzentów Komisji Habilitacyjnej i wszystkich członków Komisji,

Publikacja ta odwołuje się do teorii systemów ekologicznych U.Bronfenbrennera, systemów rodzinnych Bowena, teorii ról społecznych R.Dahrendorfa, uwzględnia szeroki kontekst ojcostwa, realizowanego w realiach poprzednich dekad. Program badawczy, opisany w książce, osadzony jest w paradygmacie interpretatywnym i wykorzystuje metodę biograficzno-narracyjną oraz analityczne podejście F.Schütze.

Uzyskane wyniki mają znaczenie dla pedagogiki specjalnej, umożliwiają poznanie i zrozumienie doświadczeń ojców osób dorosłych z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, a także ich roli w rodzinie i społeczeństwie. W szczególności zwraca się uwagę na negatywne doświadczenia badanych ojców, oczekiwań i ocen społecznych, nieadekwatnego zakresu udzielanego im wsparcia i związanego z tym stresu.

Publikację wieńczy opracowany model ojcostwa osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, który może stać się inspiracją do dalszych badań w tym zakresie oraz wypracowywania rodzajów wsparcia.

Publikacja ta otwiera także nowe wątki badawcze, w tym te odnoszące się do rodzeństwa osoby z głęboką niepełnosprawnością intelektualną.

2/ Dorobek Habilitantki. Przedstawiony do oceny dorobek pokazuje drogę stawiania się Kandydatki samodzielnie badaczką ważnych problemów w obszarze pedagogiki specjalnej.

Habilitantka przedstawiła w swoim dorobku dwie monografie autorskie (tworzące dyptyk), 18 rozdziałów w monografiach naukowych (autorskich i współautorskich), 16 artykułów w czasopiśmie naukowych (autorskich i współautorskich); są to publikacje w językach polskim, angielskim i rosyjskim.

Analiza liczby cytowań wg Scholar Google wynosi 15, h-index – 2 (stan na 14 grudnia 2022) – chociaż nie są to duże wskaźniki, widoczne jest, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat wyraźnie liczba ta się zwiększa.

Sumaryczna punktacja ze wszystkich publikacji wg opracowania MNiSW 1 072 zliczone wg informacji zawartych w Bazie Wiedzy APS (14.12.2022).

3/ aktywność naukowa Habilitantki realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej (por. art. 219 pkt. 3 Ustawy).

Aktywność Habilitantki w obszarze współpracy z innymi uczelniami jest znacząca. W szczególności odbyła staż na Uniwersytecie w Kansas w Stanach Zjednoczonych (Kansas University) w Departamencie Specjalnej Edukacji (Department of Special Education), w Ałmacie na Uniwersytecie im. Abaja w Kazachstanie oraz na Uniwersytecie im. Ivana Ogienki w Kamieńcu Podolskim na Ukrainie. Współpracuje także z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Habilitantka wygłosiła 31 referatów na konferencjach krajowych i zagranicznych.

Habilitantka wskazuje na opiekę naukową nad trzema doktorantkami w APS jako promotor pomocniczy, a także prowadzi cztery zagraniczne przewody doktorskie.

Sporządzała recenzje artykułów naukowych w zagranicznych wysokopunktowanych czasopiśmie naukowych:

Ponadto realizowała projekty badawcze jako wykonawca lub ekspert oraz współorganizowała konferencje krajowe i międzynarodowe.

Jest członkinią American Association on Intellectual and Developmental Disabilities, International Association for the Scientific Study of Mental Deficiency, Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego i Polskiego Towarzystwa Edukacyjnego.

4/ osiągnięcia w zakresie dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego

Habilitantka wykazała się znaczną aktywnością popularyzatorską. Realizowała szkolenia i konsultacje, współpracowała ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego oraz placówkami oświatowymi.

Prowadzi zajęcia dydaktyczne w APS, jest wysoko oceniana przez studentów. Jest opiekunem praktyk dla specjalności *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* w APS.

Była kierownikiem studiów podyplomowych, projektowała program studiów podyplomowych, prowadziła także zajęcia na studiach podyplomowych w UKSW.

Była redaktorem w czasopiśmie naukowym: Szkoła Specjalna, Człowiek-Niepełnosprawność-Społeczeństwo.

Jest od ośmiu lat doradcą studentów stacjonarnych i niestacjonarnych w APS, założyła i opiekowała się kołem naukowym IDEM.

Zajmowała się działalnością popularyzatorską na rzecz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, skierowaną do ich rodziców i nauczycieli. Włączała w swoje działania studentów APS.

Podjęła liczne działania organizacyjne, była członkiem komisji uczelnianych, koordynatorem ds. przebiegu edukacji zdalnej oraz programu ERASMUS+, aktywnie uczestniczyła w Komitecie organizacyjnym 100-lecia Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

Stworzyła wiele opracowań metodycznych z zakresu edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.

5/ Komisja habilitacyjna po zapoznaniu się z kompletem dokumentacji, autoreferatem, całokształtem dorobku naukowo-badawczego, recenzjami merytorycznymi i opiniami oraz biorąc pod uwagę przewidziane *Uchwałą Senatu APS* kolokwium habilitacyjne, na które złożył się: wykład habilitacyjny który przybrał formę prezentacji najważniejszych osiągnięć naukowych oraz rozmowę z Habilitantką służącą zaprezentowaniu kompetencji w dyscyplinie pedagogika stwierdza, że:

- Habilitantka prezentuje wysokie kompetencje w zakresie wiedzy pedagogicznej, wykazując wysokie kompetencje merytoryczne i metodologiczne w realizowaniu pracy naukowej; zwłaszcza umiejętność syntetycznego przedstawiania prowadzonych analiz oraz przygotowanie do prowadzenia badań jakościowych. Dr Diana Aksamit wykazuje się naukową dojrzałością i prezentuje odwagę w dobrze problematyki badań i konsekwencję w przyjętym programie badawczym (co zostało potwierdzone we wszystkich recenzjach i opiniach członków Komisji);

- osiągnęła potwierdzoną w recenzjach i opiniach Recenzentów oraz Członków Komisji wysoką ocenę wartości dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego; doceniona została jej otwartość na potrzeby społeczne i aktywna współpraca ze środowiskiem, jako eksperta z zakresu pedagogiki specjalnej;

- wypracowała własną specyfikę badawczą, ukształtowaną oryginalnie poprzez dojrzały wybór mało eksplorowanego obszaru badawczego, osiągając wysoki poziom tożsamości naukowej – skryształizowanej tematycznie i dojrzałej, z kompetentnymi odniesieniami do pedagogiki specjalnej; potrafi bronić swojego stanowiska i logicznie i przekonująco uzasadniać przyjęte założenia badawcze;

- wykazała się kompetencjami do prowadzenia własnych badań naukowych i wspierania rozwoju młodych pracowników nauki; posiada refleksyjną postawę wobec własnego potencjału, a także w zakresie możliwości dalszych badań i własnego rozwoju

(rzeczowo, spójnie i logicznie ujmując je w autoreferacie a także przedstawiając swoje stanowisko w czasie dyskusji z Komisją);

- przejawia głęboką pasję poznawczą i dociekliwość naukową, ukierunkowane na rodzicielstwo dorosłych osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, a Jej działalność naukowa i organizacyjna charakteryzuje się trafnością wyboru ważnych problemów badawczych i wysoka motywacja (wręcz pasja) do pracy naukowej.

Biorąc pod uwagę zarówno wyżej wymienione argumenty, jak również stanowiska zawarte w recenzjach i opiniach, Komisja Habilitacyjna w jawnym głosowaniu, które odbyło się na zasadzie bezwzględnej większości głosów, wszyscy (siedem głosów ZA i zero PRZECIW) – opowiedzieli się za poparciem wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Dianie Aksamit w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Na podstawie czterech pozytywnych recenzji osiągnięcia naukowego stanowiącego przedmiot postępowania habilitacyjnego oraz wszystkich pozostałych opinii pozytywnych, a także spełnienia kryteriów stawianych kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego w zakresie działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej, Komisja stwierdza, że dr Diana Aksamit spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego, zawarte w *Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającemu się o nadanie stopnia doktora habilitowanego* (art. 219 ust. 2 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.*, Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.).

W tej też sytuacji Komisja habilitacyjna podjęła *Uchwałę* w sprawie skierowania tego wniosku do Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie o nadanie Doktor Dianie Aksamit stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

Prof. dr hab. Amadeusz Krause

Protokołowała:

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Joanna Łukasiewicz-Wieleba, prof. APS

